

Onderlinge interacties in kaart

BRON: Expertisecentrum Kinderopvang, 2025

Mogelijk gemaakt met een projectsubsidie van Ministerie Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Pedagogisch professionals brengen per dag de interacties en relaties tussen de kinderen onderling in kaart. Ze reflecteren op de onderlinge relaties in de groep en wat zij kunnen doen om de positieve en neutrale interacties te versterken en de negatieve of storende interacties om te buigen.

VOOR WIE

Pedagogisch coaches en pedagogisch professionals

DOEL

De tool richt zich op het verkrijgen van inzicht in de interacties en relaties die tussen de kinderen zijn ontstaan. De pedagogisch professionals reflecteren en stemmen met elkaar af welke relaties tussen kinderen versterkt kunnen worden en welke relaties aandacht vragen van de pedagogisch professionals.

WAT

Een posterserie (voor elke opvangdag één) waarop pedagogisch professionals de namen van de kinderen schrijven en door middel van lijnen kunnen weergeven welke interacties er zijn tussen de verschillende kinderen. Daarnaast is er een formulier waarmee professionals kunnen reflecteren op de interacties en relaties.

WERKWIJZE

Aan de hand van gekleurde lijnen worden interacties op groepsniveau visueel gemaakt. Samen met het team wordt een periode gekozen om deze interacties te observeren en vast te leggen met behulp van posters. Na afloop reflecteert het team op de bevindingen met een reflectieformulier en worden vervolgafspraken gemaakt.

Benodigheden:

- Posters (uitgeprint)
- Stiften (groen, geel, rood en paars)

Introductie

Introduceer de tool en het doel. Bekijk samen het voorbeeld. De positieve interacties hebben groene lijnen, de negatieve interacties rode lijnen en de neutrale interactie gele lijnen vanuit het perspectief van de kinderen. Als een interactie als storend wordt ervaren door de pedagogisch professionals (perspectief van de pedagogisch professional) heeft deze een paarse lijn.

De lijnen staan niet voor één interactie moment, maar gaan over het "gemiddelde" van de interacties op een dag.

Op het voorbeeld is ook te zien dat er meerdere lijnen lopen tussen twee dezelfde kinderen. Bijvoorbeeld omdat interacties zowel positief als neutraal kunnen zijn, maar ook omdat de interactie vanuit het perspectief van de kinderen positief is, maar storend is voor bijvoorbeeld de groepsdynamiek vanuit de ogen van de pedagogisch professionals.

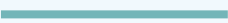
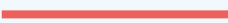
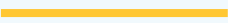
Aan de slag

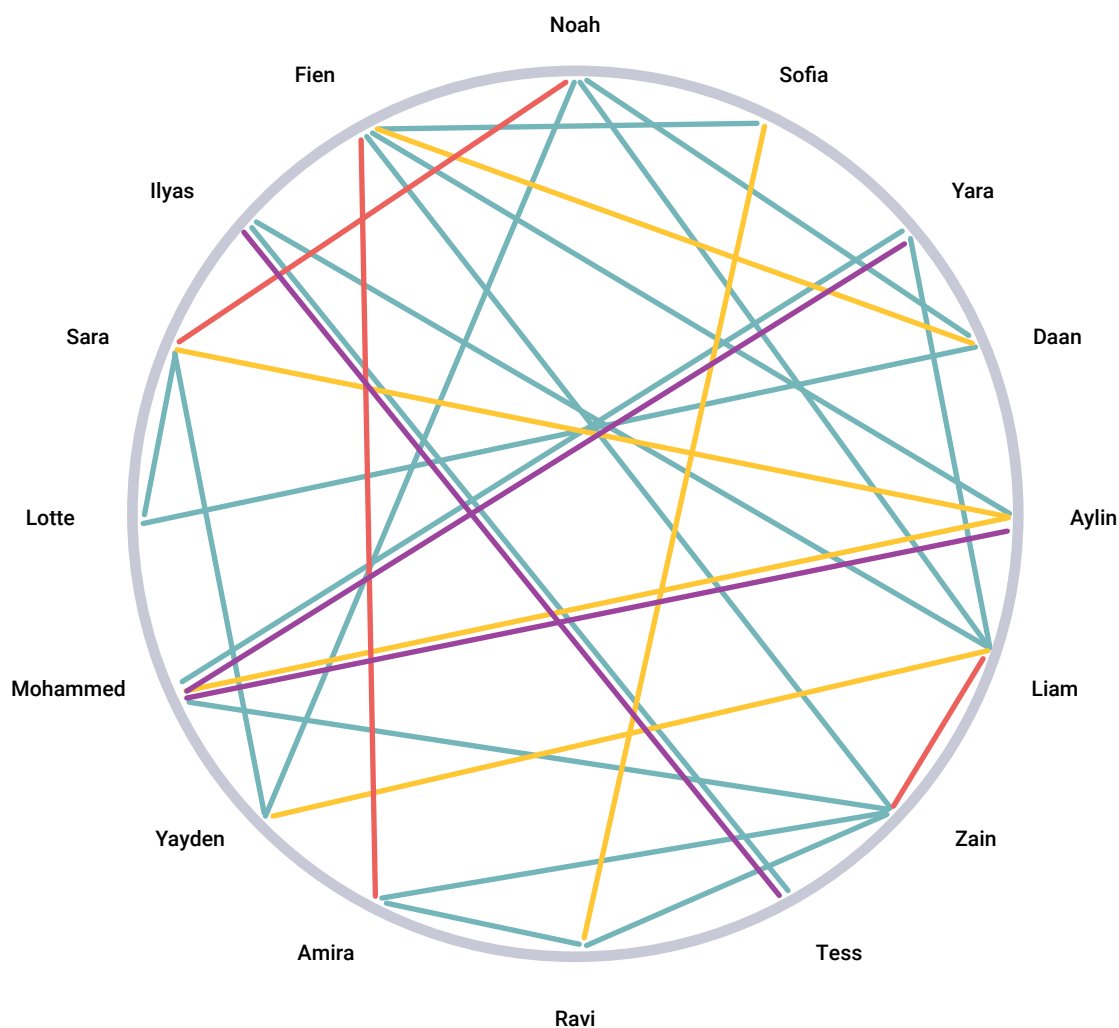
Vraag de pedagogisch professionals de namen van de kinderen per dag op de posters te schrijven en één of twee weken de onderlinge interacties in kaart te brengen vanuit het perspectief van de kinderen en vanuit het perspectief van henzelf.

Bespreek de opdracht met de pedagogisch professionals na aan de hand van het reflectieformulier en spreek af wanneer je de opdracht gaat herhalen om te evalueren of de afgesproken aanpak heeft gewerkt. Bewaar de ingevulde posters om deze te kunnen vergelijken.

→ Interacties in kaart (voorbeeld)

Namen en lijnen zijn als voorbeeld, op poster moet dit leeg zijn.

Groep: de Bengeltjes	Dag: Dinsdag
Pedagogisch professionals: Anne en Farida	
Positieve interacties: 	Negatieve interacties:
Neutrale interacties: 	Storende interacties:

→ Reflectie Onderlinge interacties in kaart

Wat valt ons op?

Wat zegt dit over de relaties tussen kinderen?

Welke relaties gaan goed en kunnen we versterken?

Wat willen we bereiken?

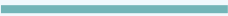
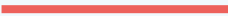
Hoe gaan we dit aanpakken?

Welke kinderen/relaties vragen onze begeleiding?

Wat willen we bereiken?

Hoe gaan we dit aanpakken?

→ Interacties in kaart

Groep: Pedagogisch professionals:	Dag:
Positieve interacties: 	Negatieve interacties:
Neutrale interacties: 	Storende interacties:

